

אוניברסיטת בן גוריון בנגב
המחלקה לניהול ומלונאות

מבחן - מבוא לכלכלה א

תאריך הבחינה: 16/2/07
שם המורה : ירון אמזלג.
מיועד לתלמידי : שנה א' ניהול ומלונאות.
מס' קורס : 681.1.5041
שנה : תשס"ז סמ' : א' מועד ב'
משך הבחינה : שלוש שעות.
חומר עזר מותר : מחשב כיס .

חלק א' : (25 נק')

בחר חמישה מושגים בלבד. הסבר באיזה הקשר הם נזכרו ומהי תרומתם, לווה תשובתך בשרטוט ובדוגמאות במידת הצורך.

1. עלות אלטרנטיבית שולית.
2. חוק התפוקה השולית הפוחתת.
3. מוצר ניטרלי.
4. מס קניה.
5. תחרות משוכללת.
6. אסטרטגיה דומיננטית.
7. מחיר מינימום.
8. עלות שקועה.

חלק ב' : (50 נק')

בחלק זה 10 שאלות אמריקאיות. עליך לענות על כולן. משקל כל השאלות זהה ושווה 5 נק'.

1. נתון משק היכול לייצר שני מוצרים מוצרי מזון ומוצרי הי-טק. בעקבות המצב הביטחוני הייתה בשנה האחרונה הגירה שלילית (עזיבה של תושבים). ניתן להסיק כי בהכרח
א. אם המשק היה בנקודת ייצור לא יעילה הרי שלא תהיה תזוזה של עקומת התמורה.
ב. אם המשק ייצר בשנה הקודמת רק מוצרי מזון אזי צפויה עליה בעקומת התמורה שכן יהיו פחות אנשים להאכיל ונוכל לייצר עתה גם מוצרי הי-טק.
ג. אם העובדים שעזבו היו מובטלים (וזו בעצם הסיבה האמיתית לעזיבתם), הרי שלא תהיה תזוזה של עקומת התמורה.

ד. אף תשובה איננה נכונה.

2. מפעל מייצר שני מוצרים עוגיות וסוכריות באמצעות עובדים ומכונות. ידוע כי לייצור טון אחד של עוגיות דרושות 3 שעות עבודה ו-1 שעות מכונה ואילו לייצור טון אחד של סוכריות דרושות 9 שעות עבודה ו-4 שעות מכונה. נתון כי לרשות המפעל 1800 שעות עבודה ו-800 שעות מכונה.

1. אם ידוע שהמפעל מייצר 150 טון עוגיות אזי העלות האלטרנטיבית הכוללת בייצור סוכריות היא 50 טון עוגיות

2. אם ידוע שהמפעל מייצר 150 טון סוכריות אזי העלות האלטרנטיבית הממוצעת לייצור סוכריות היא 3 עוגיות לסוכריה.

3. אם ידוע שמחיר טון סוכריות בשוק גבוה ממחיר טון עוגיות אזי כדאי למפעל לייצר רק סוכריות.

4. אם ידוע שהמפעל מייצר 100 טון עוגיות אזי העלות האלטרנטיבית השולית לייצור סוכריות היא 2 עוגיות לסוכריה.

35	30	25	20	15	10	5	0	TP
6,000	4,700	3,500	2,800	2,300	1,900	1,500	1,000	TC

3. נתון ענף בתחרות שבו כל היצרנים זהים. פונקציית ההוצאות של יצרן בודד נתונה בטבלה הבאה:

מכאן נובע ש-

א. אם מחיר המוצר בשוק 120 ש"ח ליחידה כדאי ליצרן (לקבלת הרווח המקסימלי) לייצר 20 יחידות בזמן קצר ו-25 יחידות בזמן ארוך.

ב. אם מחיר המוצר 130 ש"ח ליחידה כדאי ליצרן לייצר 30 יחידות בזמן קצר אך להפסיק לייצר בזמן ארוך.

ג. בטווח הארוך מחיר המוצר יהיה 140 ש"ח ליחידה.

ד. אם מחיר המוצר הוא 200 ש"ח ליחידה כדאי ליצרן לייצר 35 יחידות גם בטווח הקצר וגם בטווח הארוך.

4. הביקוש לכרטיסי משחק נקבע לפי הרצונות של שלושת ילדי המשפחה. הכמות המבוקשת של כל ילד כפונקציה של המחיר היא: $13p - 320$, $140 - 3p$ ו- $5p - 170$.

אם ידוע שגמישות הביקוש המשפחתי היא 1.5 (בערך מוחלט) אזי ההוצאות השנתיות של המשפחה לרכישת כרטיסי משחק הן?

4,536.1 ש"ח

ש"ח 4,389.2

ש"ח 5,200.3

ש"ח 7,600.4

5. קיבוץ יובל מגדל פירות טרופיים. לקיבוץ 50 חממות בהן ניתן לגדל פאפאיה ו- 30 חממות בהן ניתן לגדל ליצ'י. נתון כי עלויות הייצור (מים זרעים ריסוס וכדומה) זהות לשני סוגי הגידולים וכי בקיבוץ 200 חברים (עובדים). פונקצית הייצור החודשית לגידול פרות טרופיים בחממה אחת נתונה בטבלה הבאה:

פועלים (לחודש)	תפוקה כוללת פאפאיה (בק"ג)	תפוקה כוללת ליצ'י (בק"ג)
1	1600	1200
2	2100	2200
3	2350	2700
4	2575	2900

בנוסף נתון כי מחירו של ק"ג פאפאיה בשוק הנו 10 ₪ לק"ג ואילו מחיר הליצ'י הנו 8 ₪ לק"ג.

א. לקיבוץ כדאי לשכור 20 עובדים נוספים אם השכר לעובד הנו 1,800 ₪ לחודש.

ב. אם דמי השכירות של חממה נוספת של פאפאיה הם 18,000 ₪ לחודש כדאי לשכור חממה נוספת.

ג. אם מחיר הפאפאיה יעלה ל- 12 ₪ הפדיון החודשי הכולל של הקיבוץ יגדל ב- 215 אלפי ש"ח.

ד. לקיבוץ כדאי להשכיר (לתת) לקיבוץ השכן, חממה אחת לגידול ליצ'י, אם דמי השכירות שהוא יקבל בעבורה הם 11,000 ₪ לחודש.

6. (105) משפחת כהן מוציאה את כל הכנסתה החודשית על שני מוצרים מזון ולבוש. לאחרונה עלה

מחיר הלבוש ומחיר המזון ירד. ידוע כי בעקבות השינויים הגדילה המשפחה את הסכום שהיא

מוציאה על מזון. מנתונים אלו ניתן להסיק כי

1. הביקוש של משפחת כהן ללבוש גמיש.

2. הביקוש של משפחת כהן למזון גמיש.

3. אם הביקוש של משפחת כהן ללבוש יחידתי אזי ההוצאה על לבוש תישאר ללא שינוי

4. אף תשובה איננה נכונה.

7. נתון כי בענף מוצר X כלשהו פועלים שני יצרנים. הביקוש הענפי הנו $P = 1,200 - 10Q$.

פונקצית העלויות של יצרן 1 הנה: $TC_1 = 300 + 70q_1$ ופונקצית ההוצאות של יצרן 2 הנה:

$TC_2 = 500 + 50q_2$. מכאן שבנקודת שיווי משקל נאש הרווח ליצרן 1 וליצרן 2 הוא בהתאמה:

1. 14,710 ש"ח ו- 13,390 ש"ח. נכון אבל הפוך

2. 18,330 ש"ח ו- 10,120 ש"ח.

3. 17,200 ש"ח ו- 18,620 ש"ח.

4. _____ ש"ח ו- _____ ש"ח.

8. היצע מוצר X מורכב מהיצע יצרני הדרום והיצע יצרני הצפון.

עלויות יצרני דרום הארץ: $TC = 40 + 0.125q^2 + 8q$

עלויות יצרני צפון הארץ: $TC = 50 + 0.125q^2 + 4q$

ביקוש למוצר X: $P = 606 - 0.875Q$

מה צריכה להיות הסובסידיה ליצרני הצפון בכדי שהמחיר לצרכן ירד ב- 14 ש"ח ליחידה בהשוואה למחיר שיווי המשקל.

16.1

25.2

30.3

4. אחרת 32 חשב.

9. ידוע כי עקומת ההיצע של תפוחי אדמה הנה: $P = \frac{Q}{2000}$ כאשר Q נתון בק"ג ו-P מחיר לק"ג.

כמו כן ידוע כי גמישות הביקוש לתפוחי אדמה קבועה ושווה ל- 1. כיום מחיר שיווי המשקל

בשוק הנו 2 שקלים לק"ג ואין התערבות ממשלה. הממשלה החליטה לקבוע מחיר מינימום של 4

שקלים לק"ג והיא מתלבטת בין שתי שיטות:

A. לקנות את כל עודפי ההיצע במחיר זה ולהשמדם.

B. לתת סובסידיה מתאימה לכל יחידה מיוצרת.

1. בשיטה A הוצאות הממשלה יהיו גבוהות יותר מאשר בשיטה B.

2. הכנסות היצרנים והוצאות הממשלה יהיו שוות בשתי השיטות.

3. בשיטה A המחיר לצרכן יהיה נמוך יותר, הוצאות הצרכן נמוכות יותר והכנסות היצרן גבוהות

יותר מאשר על פי שיטה B.

4. בשיטה B הן הוצאות הממשלה והן הוצאות הצרכנים גבוהות יותר.

10. נתון משק מוצר X שבו עקומות הביקוש וההיצע יורדות משמאל לימין. הביקוש/היצע העולמי למוצר X גמיש לחלוטין. במשק קיים יבוא וגם ייצור מקומי. הממשלה מתלבטת בין שתי אלטרנטיבות:
1. מכס של 8 ₪ על כל יחידה מיובאת.
 2. מס קניה של 8 ₪ על כל יחידה נרכשת.

מכאן נובע ש :

1. הכנסות הממשלה מהמס יהיו גבוהות יותר באלטרנטיבה (2) מאשר באלטרנטיבה (1).

2. הירידה ביבוא באלטרנטיבה (2) תהיה גדולה מאשר באלטרנטיבה (1).

3. בשתי ההצעות הכנסות הממשלה מהמס יהיו זהות.

4. היבואנים מעדיפים את אלטרנטיבה (2) ואילו הצרכנים המקומיים מעדיפים את אלטרנטיבה (1).

חלק ג' : (30 נק')

שוק הלחם האחיד מתנהל בתנאי תחרות משוכללת. היצע המוצר הוא $Q=30 \cdot P$ (כאשר Q היא כמות הנרכשת מהמוצר ו-P הוא מחירו).

הלחם נצרך ע"י שתי אוכלוסיות- עשירים ומיעוטי יכולת. פונקציית הביקוש של מיעוטי היכולת ללחם אחיד היא $Q_1=190-8 \cdot P$ ואילו הביקוש של העשירים ללחם הוא $Q_2=90-2 \cdot P$.

חשב והסבר בכל אחת מהאלטרנטיבות את שיווי המשקל (כולל מחיר וכמות לכל קבוצת צרכנים, כמות והמחיר ליצרנים, הוצאות הממשלה וכן את הרווחה של כל צד ואת הרווחה הכוללת). לווה תשובתך בשרטוטים מתאימים.

א. חשב ושרטט את מצב הפתיחה בשוק הלחם (חשבו והראו את המחיר ואת הכמות הנרכשת על-ידי כל אוכלוסיה). חשב את עודף היצרן ואת עודף הצרכן של כל אחת מהקבוצות.
 ב. עתה החליטו היצרנים להתאגד לקרטל. חשב והסבר את שיווי המשקל במצב החדש.
 ג. (ביחס לשיווי משקל תחרותי – סעיף א) הממשלה מעוניינת להקל על מיעוטי היכולת לרכוש לחם והיא שוקלת שלוש אלטרנטיבות:

1. סובסידיה של 2 ₪ לכל יחידה הנמכרת על ידי היצרנים.

2. מתן מענק קבוע של 200 ₪ לכל צרכן לחם שהוגדר בקבוצה של מיעוטי היכולת.

3. (בנוסף) סבסוד הלחם לכל יחידה נמכרת בסכום משתנה השווה ל- 40% מהמחיר שמשלם

הצרכן כלומר: אם המחיר שמשלם הצרכן הוא 5 ₪ היצרן יקבל סובסידיה של 2 ש"ח (לפי

2.4 = 5 * 0.4 אם המחיר שמשלם הצרכן הוא 6 ש"ח ליחידה אזי סכום הסובסידיה יהיה 2.4 ש"ח לכל יחידה נמכרת (לפי $2.4 = 6 * 0.4$) וכך הלאה.
חשב את שיווי המשקל בכל אחת מהאלטרנטיבות.

בהצלחה !!!

מספר נבחן _____.

דף תשובות

<u>שאלה מס'</u>	<u>תשובה א</u>	<u>תשובה ב</u>	<u>תשובה ג</u>	<u>תשובה ד</u>
1	א	ב	ג	ד
2	א	ב	ג	ד
3	א	ב	ג	ד
4	א	ב	ג	ד
5	א	ב	ג	ד
6	א	ב	ג	ד
7	א	ב	ג	ד
8	א	ב	ג	ד
9	א	ב	ג	ד
10	א	ב	ג	ד